

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

ILA FENGSEL, FORVARINGS- OG SIKRINGSANSTALT

Kommune:

219/Bærum

Gnr/bnr:

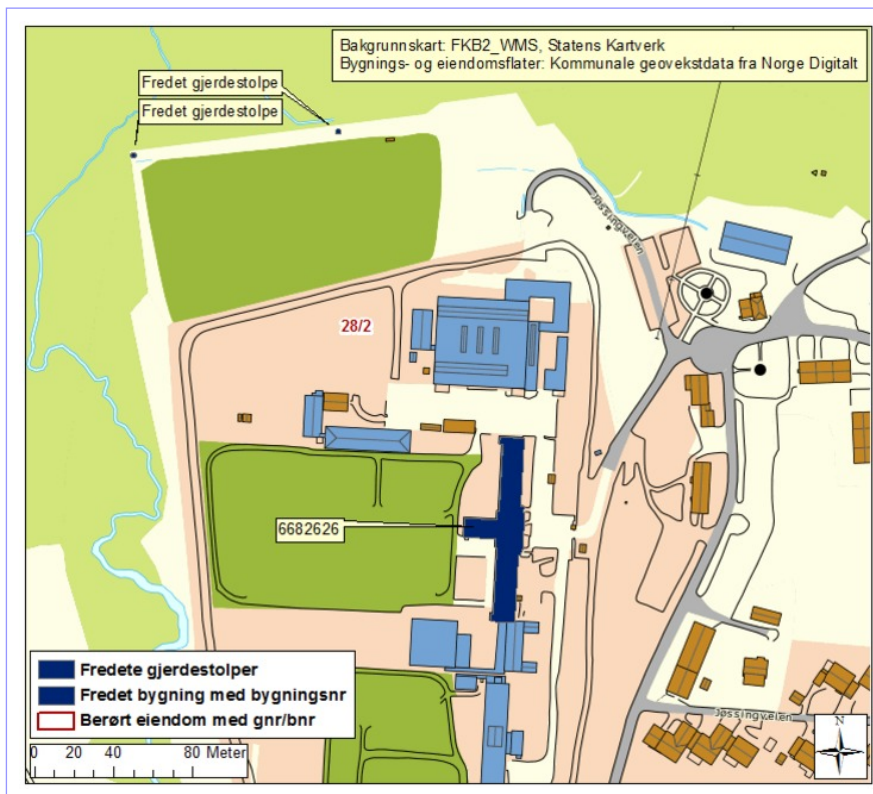
28/2

AskeladdenID:

174929

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 2565

Omfang fredning**Byggnavn**

- Bygg 01
Hovedbygg/Fengselsbygg
- To gjerdestolper fra Grini
fangeleir

Oppført

1939
1940 - 1941

Bygningsnr. Gnr/bnr

6682626 28/2
28/2

Omfang

Eksteriør/Interiør
Utomhus

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

Fredning kompleks

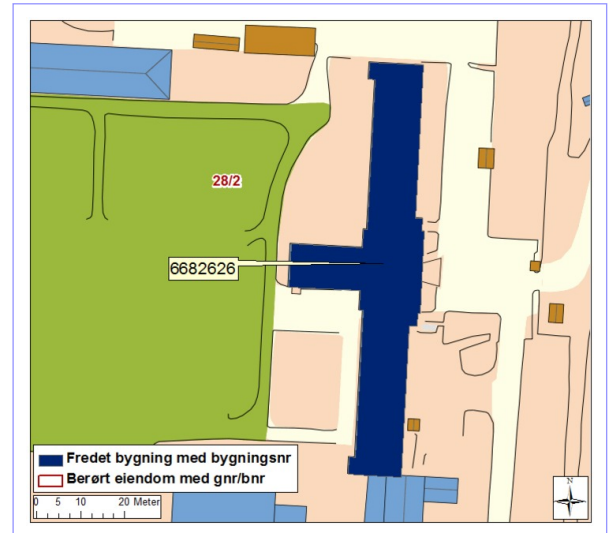
- Omfang:** Fredningen omfatter hovedbygningen og to opprinnelige gjerdestolper fra Grini fangeleir.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare hovedbygningen ved Ila fengsel som har kulturhistorisk og arkitekturhistorisk verdi som en moderne fengselsbygning for sin tid.
- Videre er formålet med fredningen å sikre kulturminnene som forteller krigshistorien fra Grini fangeleir under 2. verdenskrig.
- Begrunnelse:** Ila fengsel ble oppført i 1939 i funksjonalistisk stil etter tegninger av riksarkitekten. Det var planlagt som det første egne landsfengsel for kvinner, men ble aldri tatt i bruk som det. Den tyske okkupasjonsmakten brukte Ila under hele 2. verdenskrig; først som interneringsleir for norske offiserer og fra juni 1941 som krigsfangeleiren Grini. Anlegget har stor krigshistorisk betydning. Etter krigen ble det brukt til fengsel for landssvikdømte, og fra 1950 til fengsel for menn.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

BYGG 01 HOVEDBYGG/FENGSELSBYGG

Bygningsnr:	6682626
Gnr/bnr:	28/2
Oppført:	1939
AskeladdenID:	174929-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8309 Kompleks 2565

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

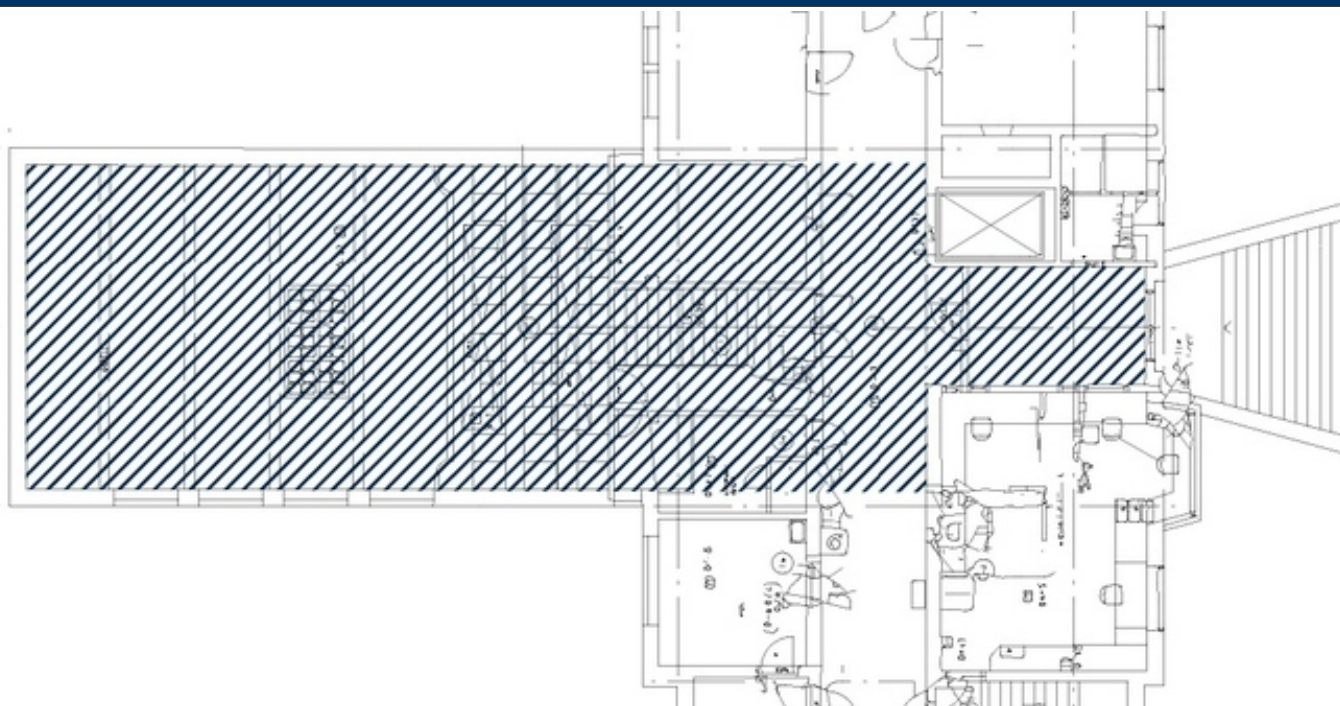
Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

Fredning bygning

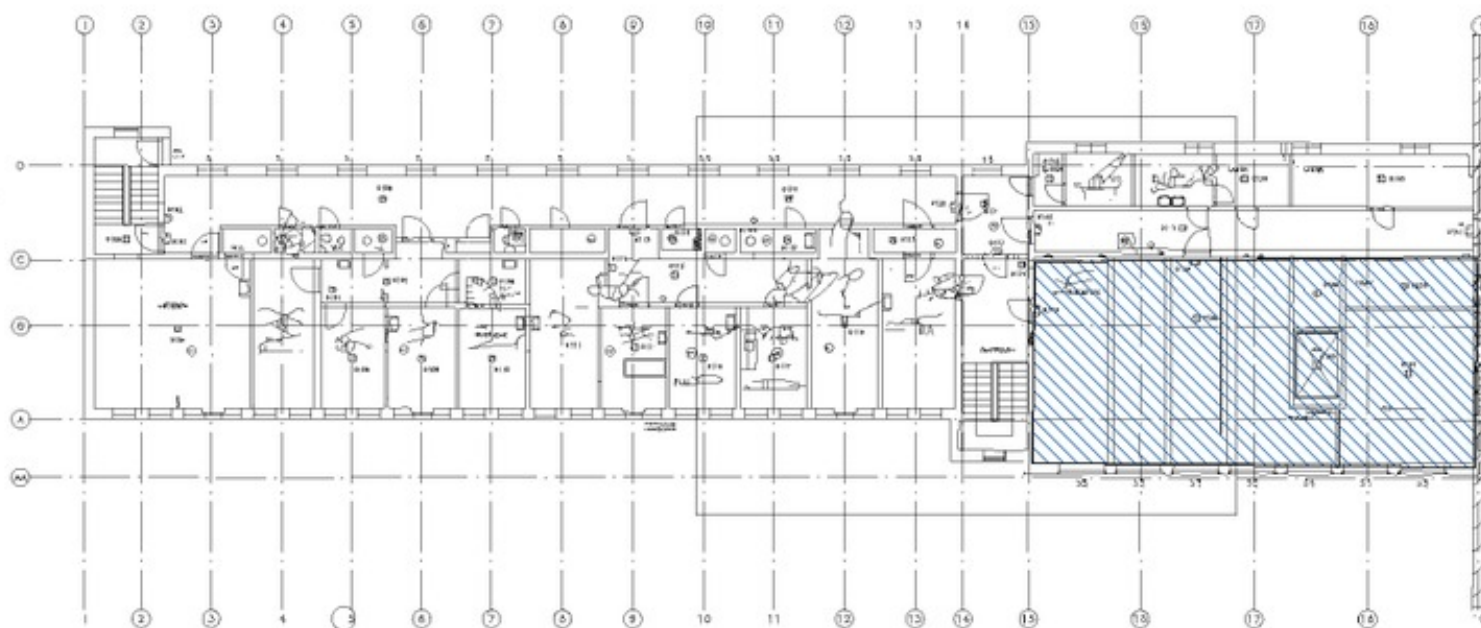
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og deler av interiør. Fredningen av interiør omfatter hovedinngangen, midtpartiet og kapellet i 1. etasje, samt rommet "Fallskjermen" i 4. etasje.
- Fredningen av eksteriør og interiør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegninger.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare hovedbygningen som har kulturhistorisk verdi knyttet til 2. verdenskrig da den ble brukt til fangeleir av okkupasjonsmakten. Bygningen har arkitekturhistorisk verdi som en fengselsbygning i funksjonalistisk stil.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Ila fengsel ble oppført i 1939 etter tegninger av riksarkitekten, planlagt som det første egne landsfengsel for kvinner, men ble aldri tatt i bruk som det. Den tyske okkupasjonsmakten brukte Ila under hele 2. verdenskrig; først som interneringsleir for norske offiserer og fra juni 1941 som krigsfangeleiren Grini.
- Bygningen har arkitektonisk verdi, oppført i funksjonalistisk stil med flatt tak, utstrakt bruk av tegl og glassbyggestein, og er godt bevart. Av særlig verdi i interiøret er kapellet som blant annet er dekorert med utskjæringer i betong. Arbeidene er utført av en innsatt i perioden 1947 - 48. Den opprinnelige gymsalen, i dag kontorer, i midtfløyens 4. etasje var fra november 1942 til september 1944 i bruk som ventecelle for dødsdømte fanger og gikk under navnet "Fallskjermen". Den store takhøyden førte til at rommet ble utstyrt med køyer i 4 til 5 etasjer, og kunne til sammen romme 76 mann.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

Plantegning 1. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravor.

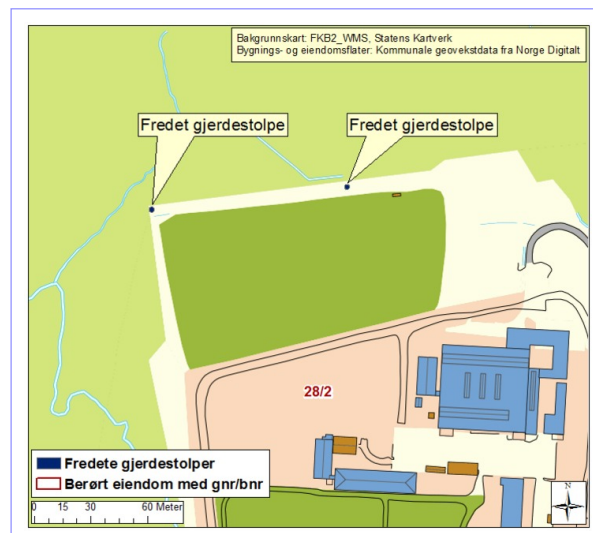
Plantegning 4. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravor.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 10 Fredete eiendommer i landsverneplanen for justissektoren

TO GJERDESTOPLER FRA GRINI FANGELEIR

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	28/2
Oppført:	1940 - 1941
AskeladdenID:	174929-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903633 Kompleks 2565

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter to gjerdestolper fra 2. verdenskrig med opprinnelig plassering. Fredningen inkluderer konstruksjon, materialbruk, overflatebehandling og detaljer.
- Formål:** Formålet med fredningen er å ta vare på to eksemplarer av de originale gjerdestolpene fra 2. verdenskrig.
- Begrunnelse:** Grini fangeleier var omsluttet av et gjerde. De to gjerdestoplene er de eneste som står igjen på opprinnelig plass i terrenget. Gjerdestolpene er støpt og sannsynligvis armert. Det er bevart tilsvarende gjerdestolper som senere er flyttet og er benyttet til å markere alléen opp mot minnesmerket over Grini fangeleir, men disse er ikke fredet.